

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szabadkai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabadkai József ügyvéd) által képviselt felperesnek - a Dr. Molnár Lajos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Molnár Lajos ügyvéd) által képviselt alperes ellen **tartozás megfizetése** iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2010. november 22-én meghozott 15.G.40.083/2009/30. számú ítélete ellen az alperes 31. és 33. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kétszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az államnak az adóhatóság felhívására az ott írt időben és módon fizessen meg 480.200 (négy száznyolcvanezer-kettő száz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

Leszállított keresetében a felperes 496.807 Ft tőketartozás és annak 2009. január 1-től a jegybanki alapkamat kétszeresével egyező mértékű szerződéses késedelmi kamata, továbbá 7.506.397 Ft lejárt késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy közokiratba foglaltan egyezséget kötött az alperessel, aki azt megszegte, ezért annak egyezségbe foglalt szankciójaként a még meg nem fizetett tőke és a korábban lejárt, de az egyezség teljesítése függvényében elengedett késedelmi kamat megfizetésére is köteles.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Érdemi védekezése szerint az egyezséget nem szegte meg, mert a 496.807 Ft-os követelést kompenzációval teljesítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 8.003.204 Ft-ot és 496.807 Ft után 2009. január 1-től a jegybanki alapkamat kétszeres mértéke szerinti késedelmi kamatot, valamint 980.200 Ft perköltséget.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a peres felek szállítási szerződéseket kötöttek, amelyek alapján az alperesnek tartozása keletkezett, melyet a 2008. november 26-án közjegyző előtt kötött szerződésben foglaltak szerint 6 részletben vállalt az év végéig megfizetni. Ezen kívül azt is vállalta, hogy romániai partnerével egyetemlegesen 8.000.000 Ft késedelmi kamatot is megfizet. A megállapodásban a felek egyértelműen megfogalmazták, hogy az alperes tartozásának összegét a felperes által befogadott kompenzációs számlákra is figyelemmel állapították meg, a felek tehát az alperes felperes által elismert követeléseit beszámították. Megalapozatlanul állította az alperes, hogy a pénzügyi elszámolást követően is volt lehetősége kompenzációval élni, mert erre a feleknek újabb megállapodást kellett volna kötniük. A felperes az alperes 496.807 Ft-os követelését nem ismerte el, nem véletlenül küldte vissza ugyanis a számlát, és hallgatásával később sem fogadta el az erre irányuló kompenzációt. Az alperes pedig a perben nem élhetett beszámítással a Ptk. 297. § (4) bekezdése alapján. Az alperes a szerződést tehát megszegte, és ezért a szerződés 10. pontja alapján a felperes az összes kamatigényét érvényesítheti vele szemben. Az alperest kamatfizetési kötelezettsége alól nem mentesíti, hogy romániai partnere a 8.000.000 Ft késedelmi kamatot megfizette. A felperes a kiállított számlákban meghatározott fizetési határidőktől kezdődően számította fel a késedelmi kamatot, ennek elszámolása pedig -a késedelmes napok számára és a szerződésben kikötött mértékű késedelmi kamatra figyelemmel - megalapozott. Mindezek alapján a keresettel egyezően marasztalta az alperest. A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Fellebbezésében az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe: a felek között a kompenzálandó tételekre megállapodás állt fenn, a felperes ettől eltérő nyilatkozata, eljárása egyértelműen a Ptk. 4. § (4) bekezdésébe ütközik. A lefolytatott bizonyítással ellentétben a követelés összecszerűségének megállapítása is, hiszen sem a kifizetett összeggel, sem a megítélt kamattal nem tartozik. A tárgyaláson kiegészített érvelése szerint a romániai székhelyű gazdasági társasággal szemben bármilyen követelés érvényesítése ebben a peres eljárásban alaptalan, az elsőfokú bíróságnak e társaság fizetési kötelezettségének megállapítására joghatósága sem volt. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a felperes együttműködése a szállítási jogviszony alatt és után nem volt megfelelő, és hogy a késedelmes teljesítés elsődleges oka az volt, hogy a felperessel nehezen lehetett egyeztetni. A közjegyzői okiratba foglalt megállapodás 3. oldal első mondatában utaltak a felperes által befogadott kompenzációs számlákra, és a szöveg megfogalmazásából a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint is egyértelműen kitűnik, hogy szándékuk szerint a felperes a megállapodás teljesítésének teljes időtartama alatt számíthatott és számított is kompenzációs számlákra. A megállapodás tehát nem zárta ki, hogy

ilyen számlák még lehetnek, és így a felek maguk is lehetségesnek vélték a kompenzációs számlák szerinti elszámolást. Megállapodásukban ezzel kapcsolatban egyetlenegy számot sem jelöltek meg. A megállapodás írásbafoglalása után a felperes a megállapodásban írt módon még befogadott kompenzációs számlát, azaz a jogvita alapját képező számlát. Az elsőfokú bíróság semmilyen figyelmet nem fordított ennek a 496.807 Ft-os tételnek a keletkezésére, elszámolására, az ezzel kapcsolatos levelezésükre, így másodlagosan indokolt ítéletének hatályon kívül helyezése és új eljárásra utasítása a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság ugyanis tévesen vagy nem is értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és emiatt további nagy terjedelmű bizonyítás szükséges. Az elsőfokú bíróságnak megfelelő eljárása mellett meg kellett volna állapítania, hogy ezzel a 496.807 Ft-os összeggel soha nem tartozott, bár az nem vitás, hogy a közokiratba foglalt összeghez képest 2008. december 31-ig ténylegesen ezzel az összeggel kevesebbet utalt át a megadott bankszámlára. A Ptk. 297. § (4) bekezdése a perben nem releváns és nem is alkalmazható. Ahogyan azt már az elsőfokú eljárásban is kifejtette, elsősorban nem beszámítási igényről, hanem a felperes nem létező követeléséről van szó. A közjegyzői okirat amúgy sem végrehajtható határozat, de még csak nem is végrehajtható okirat, ezen kívül a felperes és közötté ezzel kapcsolatban egyéb peres eljárás nem volt folyamatban, így bírói egyezséget sem kötöttek.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdés szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és jogi indokolásának lényegével is egyetértett, ezért csak a fellebbezésben előadottak miatt emeli ki a következőket.

A peres felek 2008. november 26-án közjegyzői okiratba foglaltan megállapodást kötöttek egymással. Ennek 5. pontja szerint ezen a napon az alperesnek a felperes felé 245.609.414 Ft számlatartozása áll fenn, figyelembe véve a felperes által befogadott kompenzációs számlákat is. Az alperes elismerte e tartozása fennállását, jogalapját és összezszerűségét is, és egyben kötelezettséget vállalt arra, hogy ezt a követelést 2008. november 28. és 2008. december 31. között a szerződésben meghatározott ütemezés szerint és részletekben a felperesnek megfizeti. E kötelezettségét az alperesnek a szerződés 6. és 7. pontja értelmében a felperes bankszámlájára utalással kellett teljesítenie, és a felek abban is megállapodtak, hogy az alperes fizetési kötelezettsége csak akkor minősül teljesítettnek, ha az átutalt összegeket a bank a felperes számláján jóváírja a részletfizetési határidőben. A szerződés 10. pontjában az alperes azt is kijelentette,

hogy amennyiben fizetési kötelezettségét nem a megállapodásban meghatározottak szerint teljesíti, vagyis akár egy részletet nem teljesít maradéktalanul vagy határidőben, úgy a még ki nem fizetett tőkekövetelés összegében esedékessé válik, és a felperes jogosult a szállítási szerződésekben meghatározottak szerinti egyéb követeléseinek, így késedelmi kamatköveteléseinek érvényesítésére is.

A perbeli jogvitában a felperes kereseti követelése ténybeli alapjaként azt állította, hogy az alperes a megállapodásban meghatározott 245.609.414 Ft-nál 2008. december 31. napjáig 496.807 Ft-tal kevesebbet fizetett meg. Jogi érvelése szerint ezzel a mulasztásával az alperes megszegte a közjegyzői okiratba foglalt megállapodást, és e szerződésszegése szerződésben kikötött jogkövetkezményeként tőketartozása mellett a szállítási szerződések késedelmes teljesítéséből eredő teljes kamattartozását is köteles megfizetni.

Az alperes a keresettel szembeni érdemi védekezésében mindvégig arra hivatkozott, hogy a 2008. november 26-án kötött megállapodást szerződésszerűen teljesítette, ugyanakkor nem vitatta és még az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében is elismerte, hogy a megállapodás szerinti összeghez képest 2008. december 31-ig valóban 496.807 Ft-tal kevesebbet utalt át a felperes bankszámlájára. Védekezésében ugyanakkor kijelentette: a közjegyzői okiratba foglalt „befogadott kompenzációs számlák” szövegrészt úgy kellett értelmezni, hogy november 26-án ugyan pénzügyi egyenleget vontak, amennyiben viszont a december 31-i teljesítésig még felmerült beszámítható igény, akkor ezt ő jogosult volt elszámolni (7. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal 2. bekezdés második mondat). A perben azt is hangsúlyozta, hogy szóba sem jöhet semmiféle utólagos beszámítás, aminek alkalmazhatóságát egyébként is vitatja, de a beszámítás mint perbeli jognyilatkozat a jelen ügyben egyébként sem releváns (6. számú beadvány 4. oldal 6. bekezdés; 12. számú beadvány 2. oldal utolsó bekezdés).

A felperes keresetének ténybeli alapjaként megjelölt tényt, nevezetesen azt, hogy az alperes a 2008. december 31-i határidőig a 245.609.414 Ft tartozásból 496.807 Ft-tal kevesebbet utalt át a felperes bankszámlájára, az alperes a perben nem vitatta, sőt, maga is kifejezetten elismerte. Ezen kívül viszont érdemi védekezésében nem adott elő olyan tényt, illetve nem jelölt meg olyan jogot, amely a keresettel szembeni sikeres védekezést, vagyis a fizetési kötelezettség alóli mentesülését eredményezhette volna, és a kereseti követeléssel szemben sem beszámítási kifogás, sem viszontkereset formájában nem támasztott ellenkövetelést (Pp. 139. §). A közjegyzői okiratba foglalt megállapodás érvényességét az alperes nem vitatta, a perben érvénytelenségi kifogást sem terjesztett elő. Ezért semmisségi ok hiányában a bíróságnak a megállapodást érvényesnek kellett tekintenie, ebből következően pedig abból kellett kiindulnia, hogy az alperesnek vállalt kötelezettségét a Ptk. 198. § (1) bekezdés és 277. § (1) bekezdés alapján teljesítenie kellett, mégpedig nem másként, mint a szerződésben meghatározott részletekben és határidőben teljesített készpénz-átutalással. Az alperes ugyan állította, hogy szerződésszerűen teljesített, de ennek jogi levezetésével éppúgy

adós maradt, mint az e védekezés alapjául szolgáló konkrét tények megjelölésével (Pp. 139. §).

Mindezekből következik, hogy a perbeli jogvita elbírálásakor az elsőfokú bíróságnak a Pp. 163. § (1)-(2) bekezdése alapján a szerződésszegés keresetben állított ténybeli alapjával összefüggésben semmilyen egyéb bizonyítást nem kellett lefolytatnia, mert ebből a szempontból csak annak volt jelentősége, hogy az alperes a szerződésben írt átutalási kötelezettségét a megállapodás szerinti összegben és határidőben teljesítette-e, a kereset alapjaként megjelölt tényt viszont az alperes maga ismerte el. Mindezekre figyelemmel az alperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (3) bekezdés értelmében indokolt hatályon kívül helyezni.

Az alperes tehát a megállapodást megszegte, ezért a szerződés 10. pontja alapján 496.807 Ft és annak szerződés szerinti késedelmi kamata megfizetésére köteles, és ugyancsak kötelezettsége, hogy szerződésszegése kikötött szankciójaként korábbi fizetési késedelmének objektív jogkövetkezményeként a késedelmi kamatokat is megfizesse. Az alperes az elsőfokú bíróságnak az alkalmazandó jogkövetkezményekre is kiterjedő kifejezett felhívása ellenére sem nyilatkozott arról, hogy a felperes által kimunkált kamatkövetelést milyen jogi és ténybeli alapon vitatja (7. számú végzés). Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor az alperest szerződésszegése jogkövetkezményeként a keresettel egyezően marasztalta.

A másodfokú bíróság ezen indokokra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem volt eredményes, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése folytán köteles a felperes jogi képviselőjével felmerült és az elsőfokú eljárásban megállapított ügyvédi munkadíj 50 %-ával azonosan meghatározott összegű, áfával terhelt ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére. Az alperes illetékfeljegyzési joga miatt le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint határozott.

Budapest, 2011. június 28.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hóbl Katalin s.k.
előadó bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: